



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavssa Helvetica Orthodoxae Fidei

Murner, Thomas

Lucernae, 1528

VD16 M 7034

D. Oecolampadivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29525

COLLATIO XIII.

institutionis huius sacramenti, Ex quo clarescit quum uerba hæc dominus dixerit in cœna agni pascalis Iudæorū, & post hæc primum hoc uenerabile instituit sacramentum, non debent ita præcedentia uerba in præiudiciū sacramenti illo modo uiolentari. Ideoq; & dñe doctor adferre claras scripturas, doctrinæ uestræ nouæ, quam Basileæ & scripsistis & docuistis, aut apud ecclesiam catholicam durate,

D. OECOLAMPADIUS.

Dilecti probiq; Christiani indifferentes opus est, & patientes aures habere, qui habet aures audiendi audiat, principio operæ pretiū duco genuinum ac uerum intellectū dictorum ex sacris literis proponere. Doctrinæ uero & scriptis Anglorum regis, breuitatis causa, & ob dñorū meorū gratiosorum decretum, me nihil implicabo, neq; opus esset toties ecclesiæ nomen auribus meis inculcare. Cupio inq; cum ea audire uocem ueri pastoris & sponsi Christi. Omnia allegata doctoris Eckij dicta, adhuc non probāt desinere panis materiam, sed neq; suam conclusionem firmant, quæ ita sonat. Verum Christi corpus & sanguis eius præsentia sunt in sacramento altaris, quam illum sic intelligere reor eque in pane ac in cœlo esse, & si inuisibiliter ita ne est.

D. ECKIUS.

A Domino meo doctore de conclusionis meæ intellectu interrogatus, ualde mihi peregrinū adparet nostrā conclusionem iam in quartū diem disputari, & iam primū queri, qualiter ego eā intelligā. At breuiter, si Christi corpus quod in cœlo est, opiner in sacramento esse. Dico quum nisi unicū Christus corpus habeat, unum est corpus ex uirgine natum, mortuum, in cœlo sedens, & in sacramento existens.

D. OECOLAMPADIUS.

Primo inductum est dictum Iohan. vi. cap. eius tenoris. Panis quem ego dabo caro mea est, quem daturus sum pro mundi uita, hoc dictum talem in se habet intellectum, ipsum
met

CONCLUSIO PRIMA.

met Christum panem esse uiuum, quemadmodū paulo ante dicit. Ego sum panis uiuus qui de cœlo uenit, qui manducauerit ex hoc pane, uiuet in æternum, & panis quem ego dabo &c. Non hic mens est doceri de ceremonijs siue signis sacramentalibus, quorum signorum totum neq; meminit capitulum. sed de hoc quod per sacramentum significatur, nominatim de domino nostro Ihesu nobis profuturas præbet doctrinas, scitur materialem panem, aut sacramentale signum de cœlo non descendisse, sed uerbum Dei, unigenitum Dei filium propter nos de cœlo descendisse, ut in eum credens, uitam habeat æternam, sicut paulo ante hac scriptum est. Cum hoc neq; ignoratū est sacramenta in ceremonia exerceri, huc non deseruit, quum uitam non præstet. Prius enim uel iuxta dat Christus, uel cum exercentur. Tantum ergo nobis Euangelista dicit, carnem Christi eatenus cibum nostrū esse, quatenus fidem in illum suscipimus, ac totam complacentiā atq; fidutiā quum in cruce moritur & patitur, satisfaciens pro mundi peccato. Hic iterum exhibitionis meæ seruo præcepta me scilicet Christi honorem in cruce quærere. Hic scripturarum usus est, illud edere nominās siue manducare quod placitum est, etiam & panem appellans, quod hominem cibatur atq; fortificat, aut in uita sustentat, prout Esaia tertio capite inuenitur. Et Iheremiæ xv. Illic nempe habetur, Inuenti sunt sermones tui & comedi eos, hoc est dulces mihi erant, mihiq; complacita. Ita dominus noster Ihesus Christus in cruce dilectior nobis amicitiorq; erit, quod ex eius in pane præsentia experimur. Id quum ita esset, diminutio esset meriti passionis Christi, uehemēter enim mihi opus censeo, quod & uos libenter audituros opinor, quoniam modo Christus, noster sit panis, nobisq; dilectior, hic homini pernecessaria fuerit, sui ipsius cognitio, & quam ad infidelitatem pronus. Ecce quam bene nos Deus, cœlum terramq; creauit, nihilominus experimur infidelitatem, etiā post multa suscepta beneficia.

COLLATIO XIII.

Promissiones nobis dedit Deus per prophetas in mirabilibus per seipsum iurando, adhuc factus infidelis est homo. Terræ equidē peccatis suis, ne ad Deum (ut patrem) diuertat, quā obrem misericors Deus unigenitū suum in mortem tradidit, quo sufficiēter securi illic fides increfcit, quum ibi peccata remittant, ut ad Coloss. ij. habet, affigens chyrographū cruci, quod erat contrariū nobis, tamen ibi cibus inuenit spiritualis, ubi peccata remittuntur. Hoc Christus in allegato dicto uult dicere. Caro mea quæ pro mundi uita datur, hic est panis quem ego dabo, hunc panē omnī tēpore, & non in sola missa manducare debemus, quū passionis Christi beneficentia, semp corda nostra excitare debeat, ad fidendū & credendū in Deum. At in cœna uel missa cum gratiarum actione protestari & testificari debet coram proximo, Christū uere nostrum esse panem uiuificantem, & nostra fides si iusta est, erimus procul dubio Christianam uitam agentes, & hoc ad primum dictum, sint dicta.

Secundo, dictum allegauit ex diuo Paulo Corinth. xi. his uerbis, qui indigne ex hoc pane manducat, aut de calice dñi bibit, reus est corporis & sanguinis dñi, ex quo dicto suā conclusionem se æstimat firmare, ita dicens. Qui ex aliquo cibo māducat, in eandem peccat, & quū illic habeat, qui indigne manducat hūc panē, hic reus erit corporis & sanguinis Christi, ad quod consequit, corpus Christi hunc esse cibum. Ad quæ respondeo non solum in aliquem peccari cibū, quum indigne manducat, sed etiam in illū huius cibi nostri datorem. Ut est, quum rex aliquis simplici homini cibū trāsmittit comunem, qui hunc dedignerter & erga regem ingratitude cibum suscipit, num & iste reus erit, uti cōtempor regis maiestatis, neq; ob id hic cibus maiestas est regia. Aut uel clarius exemplū, audite Scepstrū potestatis indicat superiorū, quum alioqui baculus sit ut ceteri, nunc quum quis propria malitia ductus hoc scepstrū rumperet, num erit & hic iniuriā inferens potestati.

CONCLUSIO PRIMA.

potestati aut superiori. Tale hic est, panis dñi naturalis est panis, & si datus permissusq; & in sacramentū institutus, ut ibi memoria habeat passionis suæ. Nā dicit, hoc facite in mei memoriā. Iamq; Christi passio, quum tam sit prætiosa, merito quisq; crucifixor & proditor Christi æstimatur hæc sacramenta dehonestans, hæc mens est Pauli, quam alio sequenti uerbo declarat dicens, qui enim manducat & bibit indigne, iudicium sibi manducat & bibit, non dijudicans corpus dñi, sibi dijudicare corpus hoc importat, ne de Christo quis non aliter sentiat, quam simplici rustico & peccatore. Cordi nobis esse debet innocentem Christum filium esse Dei, qui & nos, cælum, terramq; creauit, qui & propter nos amaram mortem passus est, ita se homo probet, hoc namq; cor illius, atq; conscientiam quietabit, hoc de Paulo dictum sit.

Ad uerba Lucæ Euāgelistæ, quæ ante uerba institutionis sacramentorū stant, & apud alios Euangelistas, Matthæū & Marcum sequuntur, opinat̃ doctor Eckius de alio quā sacramentali cibo dictū. Hic miror eum a proprio sermone diuertisse, priusq; noluisse fateri per uerba generationis uitis corporale intelligi potuisse, quod iam apud Euangelistā Lucam acceptat, quum apud omnes Euangelistas de cœna scribentes horū uerborū causa una sit mens. Et quod unus Euāgelistarū præponit, alter postponit, nulla est negligentia neq; scripturarū cōtrarietas, ex hoc em̃ discere deberemus, propter externa signa non tanto sollicitari, quin potius iugiter progredi in mentis eleuatione ad spiritalia, ad uerū dico uiuūq; panē cœlestem Christi Ihesu. Itaq; nihil a D. Eckio hæcenus adductū est, trāssubstātionē eius firmās, aut conclusionē suā pbans.

Sed & quod Christus dixit, Hoc est corpus meum, ad suæ conclusionis confirmationem non deseruiet ei, adhuc ab eo petens ut panem hunc uerum panem esse sinat.

Hyrenæum trāssubstātionis diuinitatē causa induxi, prout in allegato loco reperiē. Nam aliarū capitaliū caussarū

COLLATIO XV.

ratione, adhuc nihil dictū est, quū nullū etiā ego scribentē ac
ceptabo uerbo Dei contrariū, quum adhuc nihil obtentū sit.
Neq; me alicui iudici subieci, uerbū inq; Dei iudicare debet.

D. ECKIUS.

Quum non ego sed doctor Oecolampadius Hyrenæum
induxit, quasi nobis contrarium, & iam quum clarum
sit, eum apud ecclesiæ sententiā permanere, doctorq;
a proprijs armis fugiat, quæ ipse secum attulit, ad sacras litem
ras, nisi quod ab eo sacra scripturæ extorqueri nequeant.

D. OECOLAMPADIUS.

Gratiosi dilecti domini, credo hodiernā datam sententiā
firmā permanfurā, ut honorem demus uerbo Dei. Alioqui
possem & ipse iuxta in disputationis prolongationem, excep
tiones ultiores quærere, quod uoluntatis meæ non est,
cum hoc rogans particulas tentas duarum conclusionum rati
one, in sententiā non pronuciare.

D. ECKIUS.

In nomine tuo dulcis dñe Ihesu Christe. Quemadmodum
nobis ambobus a dñis nostris propositū est, adhuc fugit dñs
meus doctor, scopū attingere nolens. Dicit me scripturis nō
obtinuisse, panis definire substantiā in sacramēto, met nesci
ens unde argute. Nempe contra meā conclusiōnē adduxit
sanctū Paulū hoc sacramentū panem appellare. Ex quo pro
bare sategit panē esse oportere materialē & pistoriū, & nō sa
crū Christi corpus, aduersus quod ego in scripturis illi osten
di eum nō recte sentire, nam in ea clare corpus Christi panis
nominat, iuxta etiā doctoris ad sensum, quē excursione facta
scripturarū prolixius probauit. Quare neq; nouit, neq; pos
test etiā iuxta propria uerba & expositionē, hoc uerbulo pa
ne apud Paulū contra me decertare. Ideoq; operæ precii est,
ut causam aliter adgrediat atq; contractet serio scripturifq;
si uenerabile sacramentū in ecclesia uelit euertere. Ipse quoq;
& si me sophisticè interrogarit, quis nam sit cōclusionis meæ
intellectus